

at den større væsentlige Stamme i Bibliotheket er overleveret fra en foregaaende Tid og koster Intet at anskaffe; men Bibliothekets Beskyttelse og Vedligeholdelse og Ordenen ved en saadan Samling koster meget. Der er altsaa Tale om en Sum, der skulde tilveiebringes, som ikke kan være ganske liden; men jeg troer ogsaa, at der er god Grund til at forfølge denne Tanke videre. — Naar det dernæst er antydet, at Provindserne vare meget uheldigt stillede derved, at Kilderne til Localhistorien vare saa stærkt sammentrængte i Hovedstaden, og at Afdgangen til disse Kilders Benyttelse ikke var lettet ved Oversigten over, hvad der var i de forskjellige Samlinger i Hovedstaden, saa er det vistnok sandt, at der har været til visse Tider en overdreven Bestræbelse i Danmark efter at samle til Kjøbenhavn, ligesom alt Andet, saaledes ogsaa alle historiske Kilder og Hjælpemidler, navnlig alle Slags Archivsager. Men det maa paa den anden Side ikke glemmes, at denne Bestræbelse for en stor Deel var samtidig med en stor Mangel paa Omhu for slige Sager i Provindserne, saa at de i mange Tilfælde maae være glade i Provindserne over, at det, som tidligere var der af den Art, var vandret til Kjøbenhavn. Thi der eksisterer dog Noget endnu, medens Meget af det, der var i Provindserne, desværre er gaaet tilgrunde, hvilket navnlig er Tilfældet med mange af de gamle Archiver, der horte til Herregaarde, idetmindste gjælder det for en stor Deel af dem. Jeg troer overhovedet, at en vis Bestræbelse efter at samle har sin gode Grund i, at det kan være lettere at benytte, hvad der fremkommer paa eet Sted, end hvad der er adspredt paa flere Steder. Men ved slige Gjenstande er det overhovedet ikke muligt, at forandre, hvad der eengang historisk har udviklet sig. Der bliver altsaa Spørgsmaal om at ordne Sagen saaledes, som det under nærværende Forhold er hensigtsmæssigt. Der er i den Henseende hentydet til Register over, hvad der opbevares i Samlingerne i Hovedstaden, og jeg kan ikke nægte, at saadanne vilde være hensigtsmæssige. Jeg kan imidlertid ikke nu nærmere gaae ind paa denne Plan, hvis Drøftelse ogsaa vilde føre mig ind paa en vidtløftig og paa dette Sted og under denne

Forhandling aldeles upassende Detail; men jeg vil dog gjøre opmærksom paa, at, naar slige Oversigter skulde gives en saadan Udførelighed, at de i nogen væsentlig Grad skulde kunne lette Arbejdet i Provindserne, og navnlig fritage for Reiser til Hovedstaden til Efterfølgelse der, saa vilde det blive et overmaade vidtløftigt Arbejde, og jeg troer kun, at der kan sørges for, at der er større almindelige Oversigter over de Hovedpartier af Documenter og slige Samlinger, der findes i Hovedstaden, og at der dernæst i enhver Samling er en saadan Orden, at den, der besøger samme, meget let kan orientere sig deri og finde just det, som han søger. Jeg troer derimod, at man ved at ville udarbejde en stor og udførlig Registratur over slige Samlinger til Brug for Enhver, saaledes, at han i Provindserne kunde arbejde ligesaa godt, som i Nærheden af Samlingen, vil paaføre Staten store Bekostninger, og at et saadant Arbejde tilsidst dog vilde blive ufuldkomment og ikke svare til sin Hensigt.

Dahl: Jeg vil blot tillade mig at tilføje i Anledning af, hvad den høitærede Minister bemærkede, at jeg troer, at det er en Misforstaaelse, naar han antager, at jeg havde sagt, at saadanne Register skulde gjøre Reiser til Hovedstaden unødvendige. Dette har jeg ikke meent, men jeg har meent, at Registerne skulde være saaledes, at de kunde gjøre Reiser til Hovedstaden nyttige; thi, saaledes som Forholdene for Tiden ere, naar man ikke veed, hvad der er i Hovedstaden, og ikke har noget Register i Provindserne, saa veed man ikke, hvad man kan vente at finde i Hovedstaden. I mange Tilfælde, vil jeg indrømme, kan man være glad ved, at Meget er blevet samlet i Hovedstaden, idet det der ved er blevet bevaret; men jeg maa meget betvivle, at dette i det Hele kan gjælde. Det er saaledes bekendt, at mange Samlinger fra fra forskjellige Steder ere gaaede til Grunde netop derved, at de vare samlede fra mange forskellige Steder til Hovedstaden, hvor de ere gaaede til Grunde.

Holst: Med Hensyn til, at man har yttret, at Forslaget til Finantsloven indeholdt 3055 Abd. til tilfældige og extraordinaire Udgifter